

Oxyfuel tüzelési technológia megvalósíthatóságának vizsgálata hazai tüzelőanyag bázison

Gáthy Benjámín

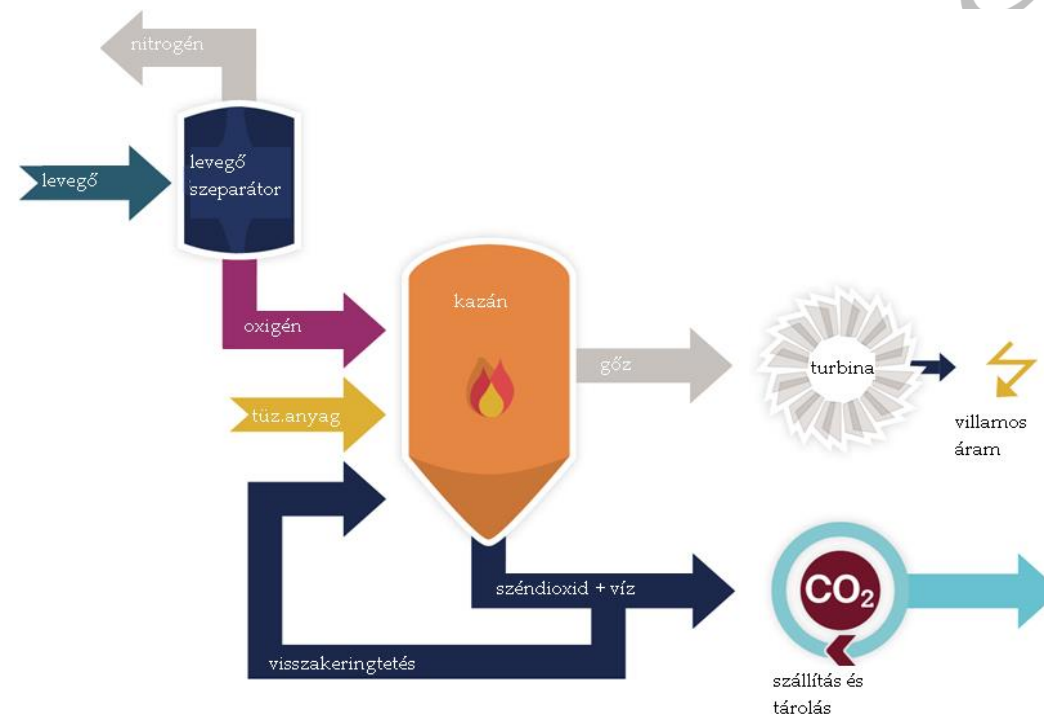
Energetikai mérnök MSc hallgató

gathy.benjamin@eszk.org

Oxyfuel tüzelés

- + Közel 100%-os leválasztási arány
- + Alacsony füstgázkibocsátás
- + Nem kell külön kémiai leválasztó
- + Kevés extra helyet igényel
- Korlátolt üzemvitel
- Levegő szeparátor magas energiaigénye

Oxyfuel tüzelés

- Főbb technológiai jellemzők:
  - Tiszta oxigén (~95-96%) melletti égés => heves reakció, magas (3000°C körüli láng hőmérséklet)
  - Recirkuláltatott füstgáz (~2/3 arány)
  - Levegőszeparátor nagy energiaigény (~4-5% hatásfokromlás)
  - Szén-dioxid leválasztó (~95-100%)
  - Szállításhoz előkészítő kompresszor nagy energiaigény (~4% hatásfokromlás)
  - Értékes melléktermékek: N_2 , CO_2 , Ar

Flexi-burn™ (Foster-Wheeler)

- Főbb technológiai jellemzők:
  - Alatechnológia az oxyfuel-n belül, egyedi fejlesztés; Lagisza 460 MW
  - Levegővel (hagyományos) és oxigénnel (oxyfuel) külön-külön üzemelállapot-> indulás és leállítás, meghibásodás
  - CFB kazán, mely tüzelőanyagra rugalmas – biomassza-lignit
⇒ antracit
  - Ágyhoz adagolt mészkő mellett SO_2 megkötésére külön berendezés nem szükséges
  - NO_x leválasztás szükséges, különösen hagyományos módban

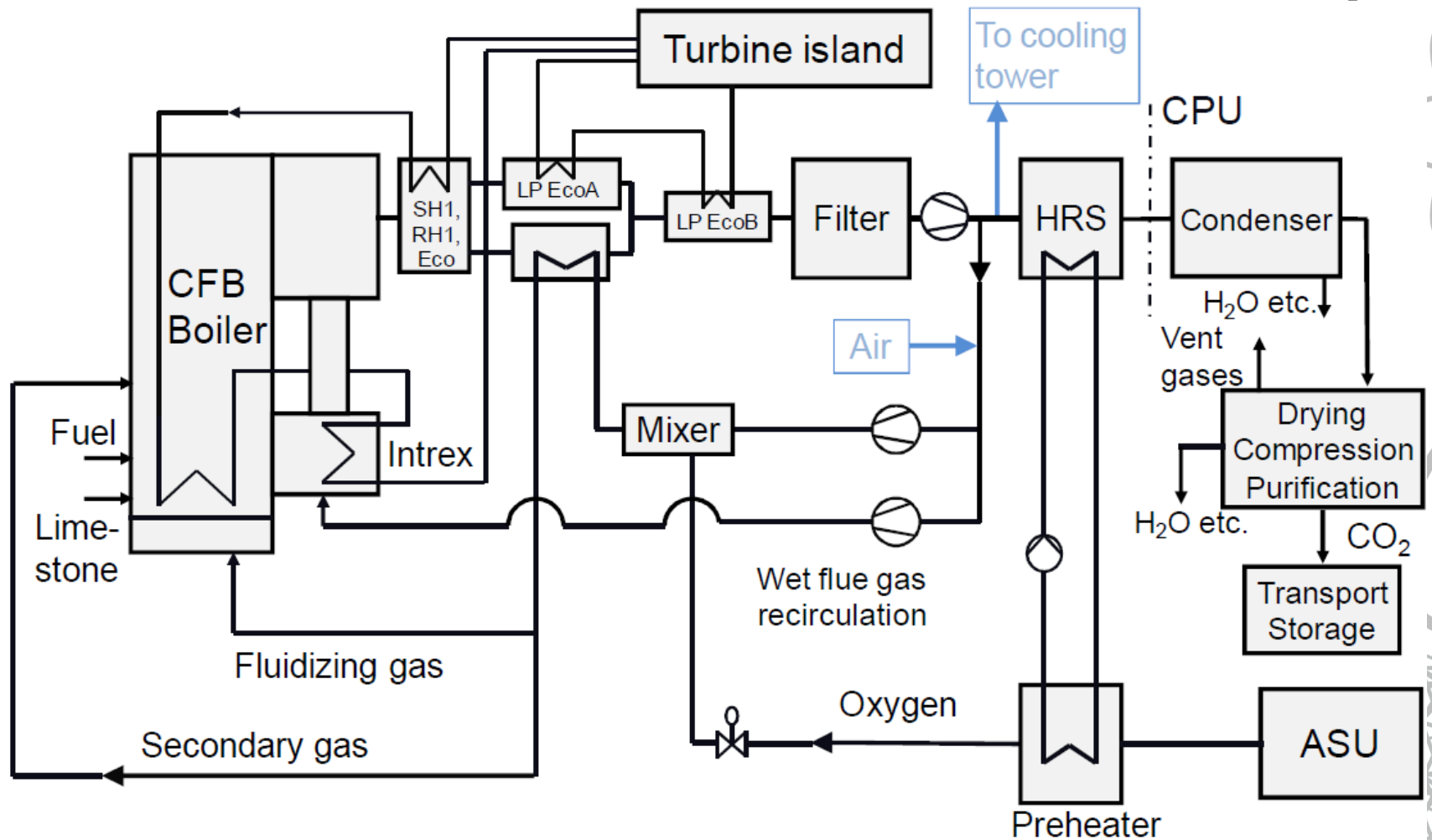
OXYCFB 300 Compostella

- Kazánfal fajlagos hőárama közel megegyező. (~2,5%-al több az oxyfuel állapot)
- A salak mészkőtartalma:
  - Hagyományos: 2/3 égetett mész
  - Oxyfuel: 3/4 mészkő
- Az ágyhőmérséklet változtatása:
  - a $\text{NO}_x < 20 \text{ mg/Nm}^3$ 800-900°C között
  - ágyhoz adagolt mészkő mennyisége csökkent 10%-al.

Flexi-burn™

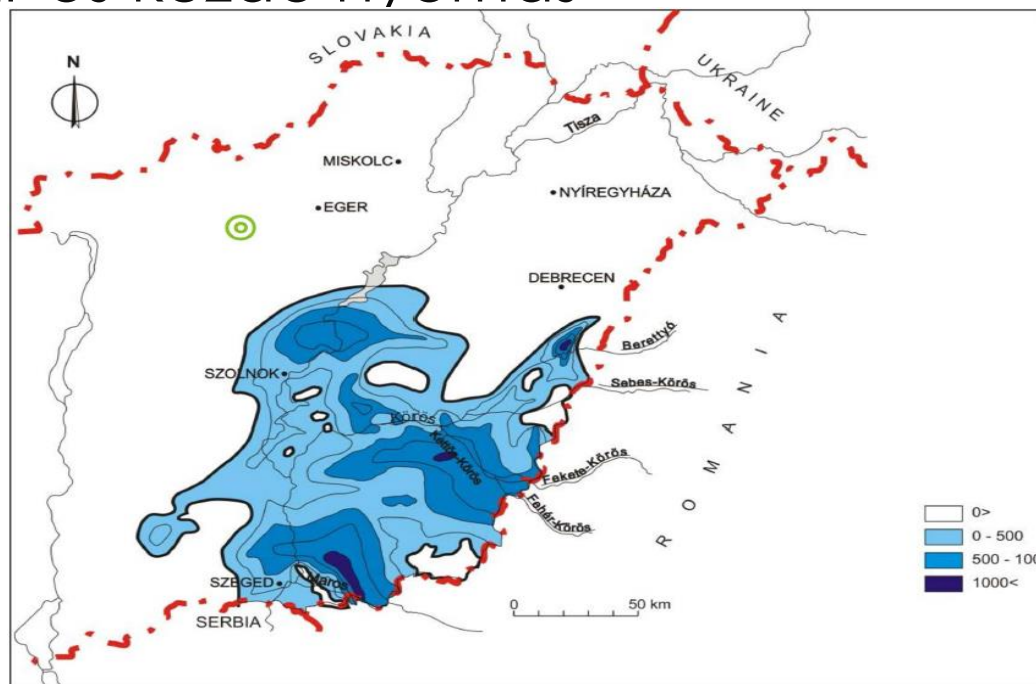
Modellezés

- 500 MW-os blokk, ultra-szuperkritikus gőzparaméterek (600°C, 292 bar, UH: 55 bar 610°C)
- Jelentős önfogyasztás:
  - Oxigén leválasztó: ~80 MW
  - CO₂ kompresszor: ~70 MW
- 10-12% hatásfokcsökkenés
- 2,5 mt CO₂
- Füstgáz kémiai összetételére további számítások szükségesek

Tározó kapacitás

- 400-2000 Mt sóstározós kapacitás a Szolnoki formációban.
- 100 bar-os kezdő nyomás

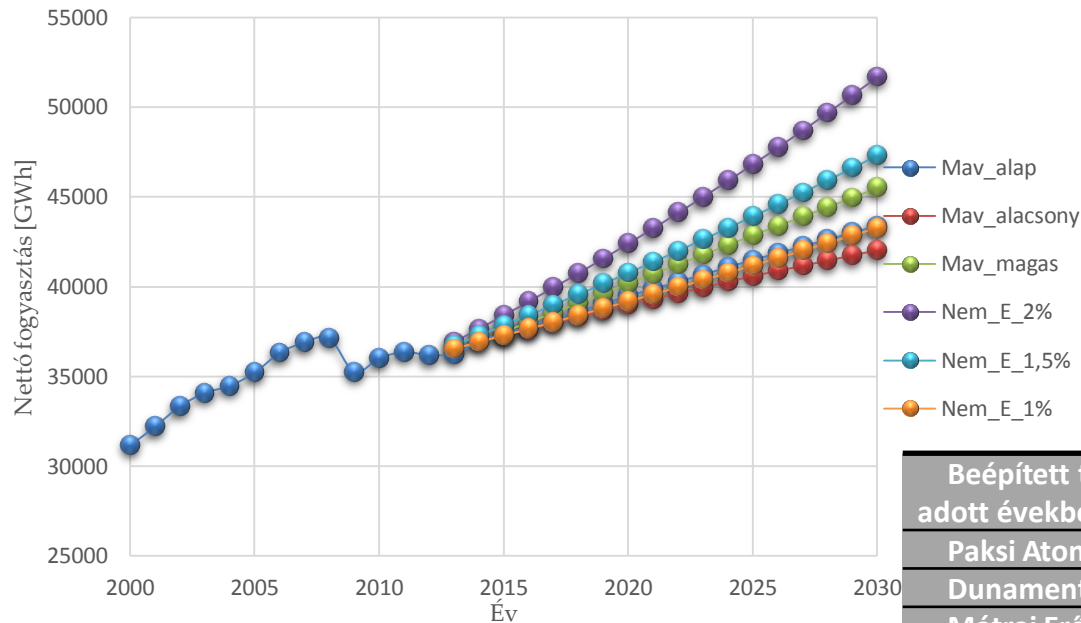
A forrás- és a fogyasztói oldal

- Hazai forrás 40-50%-a helyettesítésre szorul 2025-ig
- Jelenlegi alaperőművekből Mátra leáll 2025 után
- Eltérő prognózisok (0,5-2%/év)
- 1%-os növekedés mellett 2025 után a mélyvölgy 3700 MW körül alakul
- Paks II. 1-es blokkja elindulhat 2030-ig
- Végleges döntés legkésőbb 2022-ban szükséges egy esetleges 500 MW blokk építéséről

A forrás- és a fogyasztói oldal

- 3 TWh különbség $\Rightarrow$ 500 MW
- 1300 MW kapacitás kiesés 2020 és 2030 között

Beépített teljesítmény adott évben, MW	2020	2025	2030
Paksi Atomerőmű	2000	2000	2000
Dunamenti erőmű	649	649	408
Mátrai Erőmű	965,6	545,6	15,6
Gönyúi Erőmű	433	433	433
BERT	396	396	396
Csepeli Erőmű	410	410	410
GTER (gyorsindítású blokkok)	526	526	526
Bakonyi Erőmű	132	132	132
Pannon Erőmű	85	85	85
Debreceni	95	95	95
Összesen	5676	5226	4392

A piaci ár alakulása

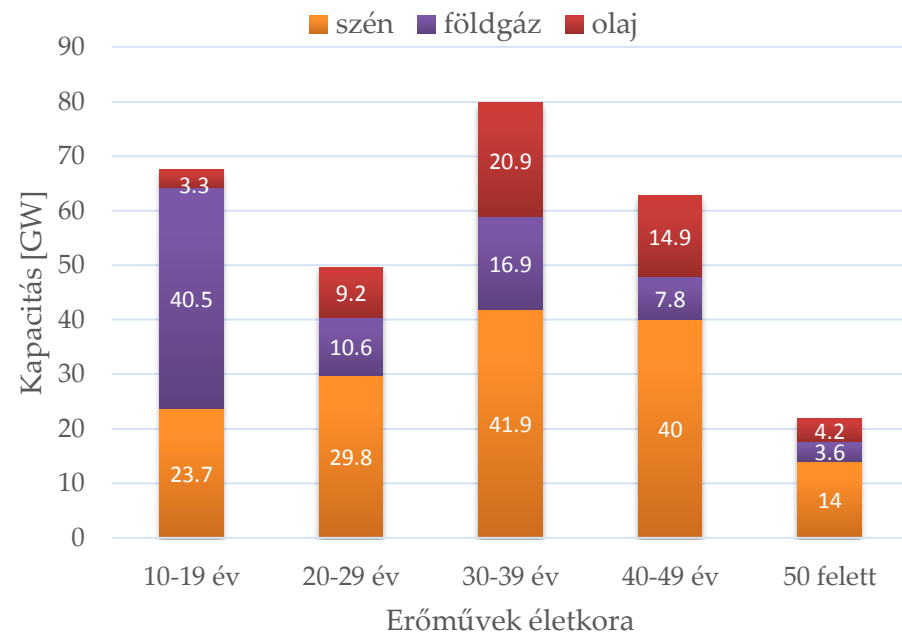
- A jövő villamosenergia-piaci árat mozgató tényezők:

- Erőműpark életkora Európában
- Fogyasztás alakulása
- CO2 kvóta alakulása
- ENTSO-E, Network Code
- Energiapolitikai irányok
- Egyéb piaci mechanizmusok

A piaci ár alakulása

- 5 éven belül emelkedés várható!
  - Pótolni kell Európa szerte az erőműveket
  - Növekvő a CO2 kvóta ár -> nincs szabad kvóta
  - Megújuló energiaforrások elterjedése -> bizonytalan externáliák
- A mai oxyfuel technológia LCOE 65-90€/MWh
- Előrejelzések ~80 €/MWh

Összefoglalás

- 2020-2022 között dönteni kell az új blokkról
- 500 MW a jelen körülmények között reális nagyság -> paks projekt függő
- Egyetlen tisztán hazai energiaforrás
- LCOE árak a piaci várakozás alatt vannak

Köszönöm a figyelmet!

